

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Series Episcoporum Archiepiscoporum Et Electorum
Moguntinorum, Trevirensium Et Coloniensium**

Kolb, Gregor

Rottwilae, 1725

VD18 12054054

Seculum XVI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64326](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64326)

vi cum Mandercheidis Comitibus urbem bello implicitam ritè composuit. Reparandis etiam ædificiis variis intentus, Ecclesiasticam simul disciplinam erexit. An. 1488. bellum Schöneci Superioris, & Bilsteinianæ ditionis causâ à Palatino & Virneburgiis Comitibus motum, Joannem quoque ad sumenda arma excitavit, intercessione tamen Virorum Principum nova pace compositum. Parùm æquo tamen bello se impeditum fuisse, commentario juris sui edito luculenter docuit. A bellis otium nactus, Sacerdotum quorumvis emendandis moribus operam dedit, Synodo hanc in rem Treviris indicta. Correctionem etiam admittere adacta sunt Monasteria diversa, ut emendationem acciperent. Eadem ætate Boppardia urbs privilegiis ab Archiduce Maximiliano confirmatis freta, & nobilium quorundam instinctu irritata, rebellionem est molita, sed anathematis fulmine percussa haud manus dedit. Quare Archipræsul vicinorum Principum ope nixus, obsidione cinctam civitatem ad obsequium reduxit, Anno 1499. cum in arcem Cochimensem divertisset, conclavi pulvis pyreus de industria subjectus & accensus, unâ cum ædificii parte Electorem in auras evibravit, non absque miraculi existimatione servatum. Annis eo ex tempore duobus duntaxat vixit, mortuus an. 1501. Sed. an. 47.

SECULUM XVI.

XCVIII. IACOBVS II, LXXII. ARCH.

XXVII. ELECTOR.

Jacobus II. stemmate Marchio Badensis, Joannis Electoris nepos, Alexandri VI. Pontificis autoritate invitis Canonicis Archipræsul est missus, & ab iisdem admissus denique, postquam Georgius Rheni Comes Palatinus Jacobo oppositus successit jure. Jacobus igitur iam undique in Solio firmatus, Tre-
virorum

virorum urbem parum amicam sibi aggressus, indulta à Joanne patruo privilegia rescidisset, nisi amicorum multorum preces obtulissent. Subinde partim gliscentibus, partim in apertas flammâs erumpentibus inter Hungaros & Turcas, inter Palatinos & Bavaros, inter Maximilianum Cæsarem & Venetos bellis, consiliis passim adhibitus publicis, cum Coloniam à Cæsare missus veniret inter Senatum & cives futurus arbiter, morbo ibidem ultimo prostratus Elector doctrina insigni, & pari virtute illustris, multorum dolore maximo ad plures abiit an. 1511. Sed. an. 8.

IC, RICHARDVS, LXXIII. ARCH.
XXVIII. ELECTOR.

Richardus è Greiffenclauiensium familia celeberrima oriundus, communibus omnium Canonorum votis in supremam Trevirorum Cathedram est evectus, Princeps tanta Sede, testibus virtutibus sanè rarissimis, nequaquam indignus. Archiepiscopatus sui initio Maximilianum Cæsarem Comitiorum causâ cum numerofo Virorum in Imperio Principum comitatu venientem excepit, cuius precibus Augustis, & plus quam armatis reconditum in ara principe Togæ Dominicæ, & primæ notæ Reliquiarum thesaurum luci publicæ reddidit, ingenti & vix unquam Treviris spectatæ hominum multitudini exhibitum: unde in urbem etiam manavit pestis, & Comitia Ubios translata sunt: literas paulò post Richardus à Leone X. accepit, quibus Maximilianum Imperatorem adversus Selimum Turcarum caput supremum, jam Persarum victorem Europæ formidandum excitari desiderabat. Verùm cum Franciscus I. Galliarum Rex Mediolanensium Ducatui immineret, huius utpote hostis potentissimi & proximi avertendi cura prævaluit in Cæsare, qui in Trevirorum cives, Gallorum partibus apertè faventes, severè animadvertit. Inde Maximiliano fatis concedente desideria omnium pu-

blica, præsertim Richardi in Comitibus præsentis, sunt conversa in deligendum Imperii Supremum Moderatorem, quem Status Carolus V. dixere, ringente amulo Rege Francisco. Reditum Augustâ Aquisgranum, Aquisgrano WORMATIAM, ubi Richardus Lutheri partes ad saniora consilia capessenda inflectere frustra conatus, & domum reversus, cum Francisco de Sickingen Viro nobili & armis assueto bellare coactus est. Is ipse Franciscus Lutheri placitis corruptus, & perinde Richardi exasse Catholici Electoris hostis effectus, abundè magnam militum copiam sub falso prætextu Cæsaris auspiciis conductam, repente in Diocesis Treviricam induxit. Verùm hic justas brevè dedit pœnas Electori Richardo, qui Gerlaco Isenburgico, quem suæ militiæ præfecerat Ducem, fretus, cum prætoriana cohorte Treviros ingressus, civibus ad sui suorumque propugnationem animos addidit: dùmque subsidiariæ Richardo copiæ adventare propius nuntiabantur, Sickingius terrore percussus, fusus, fugatus, propriis possessionibus exactus, & paulò post vitâ exutus est: Richardus verò spoliis locuples reversus, bellicis tormentis de victo hoste relatis Ehrenbreitsteinianam arcem instruxit, & auxiliorum vicem Palatino Duci, & Hassiæ Principi, adversus seditiosos agrestes pugnantibus, rependit. E Martii campis ad Comitibus Spiram, & inde Ratisbonam vocatus, cùm pro Hungaria & Germania strenuè conservanda rem egit, interea cives Trevires Lutheri dogmate malè corrupti, Clericis inaudita hæcenus onera imponi postulabant. Verùm Richardus ad propria reversus cives, alieno exemplo territos, suæque authoritate in speciem minimum compositos, eo tempore in officio continuit, annis sequentibus instar flammæ in apertum incendium erepturos. Denique post Comitibus Ubiorum pro Electione Ferdinandi I. in Regem Romanorum celebrata, morbo prostratus repentino, non sine dati veneni suspitione est mortuus Witlichii an. 1531. Sed. an. 20.

C. Joan-

C. IOANNES III. LXXIV. ARCH.
XXIX. ELECTOR.

JOannes Metzenhusanae stirpis insigne decus, dum summæ Ecclesiæ Præses præponitur, priora merita adeò auxit posterioribus, ut unâ omnium eligentium suffragiis Elector electus, Clementi VII. Pont. & Carolo V. Cæsari pergratus, ab horum priore Pallio, à posteriore Electorum insignibus sit exornatus. Pacis idem liberalibusque addictus studiis, neglectum à civibus Academiae resumpsit sibi patrocinium, Viris doctissimis eam in rem accersitis, quos inter fuit Ambrosius Pelargus è D. Dominici Ordine Theologiæ Doctor, & fidei propugnator insignis. Non minùs iis temporibus lapsam disciplinam & justitiæ tribunalia neglecta reparare occipiens, componendis de Religione dissidiis inter alios Viros Principes à Cæsare constituitur. Verùm improvise correptus morbo in arce Dansteiniana an. 1540. morti succubuit. Sed an. 9.

CI. IOANNES LUDOVICVS LXXV. ARCH.
XXX. ELECTOR.

JOannes Ludovicus ex familia de Hagen oriundus, summo Nobilitatis Ecclesiasticæ consensu ad supremam Trevirorum Cathedram evectus, consuluit temporì ac necessitati; nam novorum dogmatum probè memor, Bartholomæum Latomum per annos 9. Lutetiæ eloquentiam professum, & aliàs diverso doctrinæ genere instructum, magno Catholicæ Religionis bono à consiliis esse sibi iussit, in publicis Imperii Conventibus futurum Oratorem, & in Fidei Controversiis Orthodoxæ veritatis defensorem. Anno 1542. in Comitibus Spiræ & Norimbergæ Joanne Ludovico præsentè auxilia contra Mahometanos sunt decreta, eventu parùm felici: reversus eam ob rem etiam ex Africa

ca

ca Imperator Carolus cum Electore hoc Confluentiæ rem transegit, quam brevi secuta pax Carolum Casarem inter & Franciscum Regem, Ecclesiæ profuit: actum namque cum Paulo III. Pontifice de congregando Tridenti Concilio, quod anno 1545. inchoatum. Interea Ludovicus laboribus & lenta tabe consumptus, Confluentiæ mortem oppetiit an. 1547. Sed. an. 7.

CII. IOANNES V. LXXVI. ARCH.
XXXI. ELECTOR.

Joannes sanguine Isenburgicus Comes in Comitibus Augustanis Carolo Imperatori & Synodo Tridentinæ fortiter adstitit. Tridento Treviros relatus, indictâ & ipse Synodo instar boni Medici, ut saluberrimo pharmaco mederetur multorum malis, à semet curando exorsus, suos sibi defectus, promissâ dicenti veniâ, exponi publicè postulavit; cujus præclarum exemplum Antistites reliqui imitati, ultro corrigi non detrectârunt. An. 1551. cum Philippum V. Hispaniæ Regem per Germaniam ad Belgas transeuntem Saraponti humanitate summa excepisset, ad Concilium post remota tantisper bella denuo Tridentum profectus; at Mauritiû Ducis Saxonici ab Imperatore Carolo defectione, & Ecclesiæ suæ periculo maximo territus, domum repetiit. Et sanè properato opus erat; nam Marchio Brandeburgicus Mauritiû in armis & novis placitis socius, haud longo tempore abfuit; qui postquam Herbipolensem, Bambergensem & Møguntinam Diœceses, sacra profanâque vastando, peragrâisset, Electore Joanne contempto, in ditiones Trevirenses irrupit, relictis vix non barbarorum more vestigiis funestissimis. Inter hæc animi corporisque valetudo multis malis, præsertim paralyfi graviter afflicta, Archipræsulem in monte Thaborino mortuum, & mox Confluentiam translatum sepulchro intulit an 1556. sed. an. 9.

CIII.

CIII. IOANNES VI. LXXVII. ARCH.
XXXII. ELECTOR.

Joannes ex antiqua & illustri stirpe *de Leyen*, quam alio nomine *de Petra* celebrem, novimus, prognatus, & Joanni ægritudine afflicto jam Adjutor exoptatus, eodem defuncto, communi omnium calculo Archi-Præsul est promulgatus. Paulò Post Francofurtum evocatus, unà cum Electoribus reliquis Ferdinandum I. dixit Imperatorem Carolo, invito licet Pontifice, solitudinem quærente. Francofurto Augustam ad celebrandum Imperij Conventum translatus, tristia accepit nova Treviris data: Gaspar nimirum Olevianus origine & religione Trevir, sed inde à Calvinianis Genevæ fallaci dogmate imbutus, præter Dialecticam sua placita indulgente Senatu, & applaudentibus ex civitate multis cœpit explicare. Elector itaque redux, sed in urbem ægrè receptus, cum sanis consiliis non valeret infringere corruptorum jam & corruptentium audaciam, urbe rursus egressus, omnes aditus illius interclusit, ne alimenta aut merces interclusis advenirent. Hoc incommodo maximo excitati prævalentesq; Orthodoxi Calvinianos in vincula conjectos, venientis Principis arbitrio reliquere. Perquam opportunè Treviros ad Joannem venit Commendonus Legatus Pontificius, & mox Witliaci Jacobus Laynius Societatis JESU præpositus Generalis, ut vocamus, quorum consiliis res Catholica in Trevirensi Diocesi est confirmata. Francofurtum denuo evocatus, Maximilianum II. unà cum Sociis Electoribus dixit Imperatorem, anno priori, quàm Tridentina Synodus ad finem fuit perducta. Imperante novo Cæsare cives Trevirenses rursus impatientes fræni, jura Imperii urbibus propria sibi deberi vociferantes, externa vocavere præsidia, causâ ad tribunal Cæsaris delatâ. At dum Cæsaris exspectavit, sententiam mortis animo excepit æquissimo Confluentiæ mortuus an. 1567. Sed. II. Arch.

S

CIV.

Series Archiepiscoporum, Primatum
 CIV. IACOBVS III, LXXVIII. ARCH.
 XXXIII. ELECTOR.

Genus perantiquum ab Eltz dictum Jacobo indidit insigne nomen, majus nomen dedere merita, ob quæ à congregatis Confluentiæ Canonicis electus, professionem Fidei juxta Tridentini Concilii formulam edidit. Tum verò civium suorum ad libertatem Imperii anhelantium animos, cum frustra per Legatos Septemvirum ad obsequium flectere conatus fuisset, evocatis ex urbe Clericis cives obsidione cinxit; quæ tamen brevi soluta est, causa à Cæsare Electorum arbitrio commissâ. Dum deinde cretis à Synodo Tridentina relictis intentus, eadem per Archidicesin suam promulgavit, denuo ad Spirensia vocatus Comitiam, Maximiliani II. Cæsaris filiam Elisabetham, ut Carolo Gallorum Regi sponsam adduceret, est rogatus. Interea sedes Patribus Societatis JESU in urbe amplior concessa, novatoribus verò aulae aditu interdictum fuit. Ecclesiasticam quoque Curiam reformavit, & Clericos vel ad nuptias, vel ad luxuriam proclives honoribus exutos, ignominiam notavit. In Comitibus Ratisbonæ habitis Lutheranorum cohorti libertatem Augustanæ Confessionis per universum Imperium postulanti Jacobus constantissimè restitit, non ita sibi constantibus Viris Orthodoxis aliis. Tandem ex Rudolphi II. Cæsaris sententia Treviri Archi-Episcopo suo subjecti Sacramentum usque hodie servatum dixere. Quare portis universæ civitatis affixa sunt Ecclesiæ insignia; Politia reformata, Religio confirmata, Academica studia instaurata: atque adeò munere suo functus optimè quievit Jacobus an. 1581. Sed. an. 14.

CV. IOANNES VII, LXXIX. ARCH.
 XXXIV. ELECTOR.

JOannes genere Schönbergius, triplici munere, nimirum in summa æde Præpositi, in urbe Gubernatoris, in Academia

nia Rectoris clarissimus, Mitrà proin tantâ, quanta est Trevirensium, judicatus est dignissimus, Augustæ Vindelicorum Mitrà & Pileo Electorali exornatus. Augustâ domum reversus Gebhardi Truchsesii, Coloniae Archi-Episcopi defectioni sese opposuit medium. Ille verò cum respueret sana consilia, Ernesti Bavariæ Ducis surrogationi haud ægrè adstipulatus est, à quo dictum Electorum omnium nomine sacramentum excepit. Stimulante dein Archi-Præsulem Legato Apostolico, producta denovo post annorum 40. intercapedinem Toga Domini, ingenti affluentium numero est exhibita. An. 1591. Bojariæ Principes Philippum & Ferdinandum in Canonicorum numerum admissos singulari honore excepit, & præsentes fovit, exemplum Electoris sui pro viribus imitante Magistratu & Academia. Par honor exhibitus est Archiduci Ernesto Belgium petenti. Annis postremis non uno duntaxat vexatus morbo, argumenta multa insignis patientiæ, religionis, & aliarum multarum virtutum ostendit, donec denique Confluentiæ an. 1599. animam multis meritis pretiosam creatori suo reddidit: exta & cor in templum Societatis JESU, cujus author erat, inferri jussit. Sed. an, 18.

SECVLVM XVII.

CVI, LOTHARIVS LXXX. ARCH.
XXXV. ELECTOR.

ANno 1600. Lotharius stemate Metternichius in Sedem Joannis evectus, aulæ suæ non admodum probatæ mores ac ministeria justissimis legibus ante omnia adstrinxit. Sacris dein Exercitiis, ut vocamus, in domo Probationis Soc. JESU, se totum impendit, ut sacræ, quin & profanæ militiæ se ritè accingeret & Archi-Præsul & Elector. Et hein! anno ejusdem